

2960

2273

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
CZYTELNI AKADEMICKIEJ
W KRAKOWIE
z czynności w półroczu letniem
1874.

KRAKÓW,
W DRUKARNI UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Ignacego Stelcła.
1874.

Nakładem Czytelni Akademickiej.

Z końcem półrocza stajemy przed Wami Koledzy, aby zdać sprawę z powierzonego nam zarządu Czytelni. Stajemy z tém przekonaniem, że dołożyliśmy wszelkich starań aby byt Czytelni ustalić i powieść ją naprzód na drodze przez naszych poprzedników wskazanej. Ale jak im tak i nam brakowało nieraz gorącego poparcia z Waszój strony. Apatya na którą skarżyły się poprzednie wydziały nie ustała a może i nie zmniejszyła się wcale. Dość powiedzieć, że w półroczu tém mieliśmy zaledwie 130 członków Czytelni. Na liczbę uczęszczających na nasz uniwersytet jest to grono zbyt szczupłe. Tymczasem Czytelnia tylko przy licznym udziale młodzieży może się utrzymać i kwitnąć. Z każdym rokiem z każdym niemal dniem mnożą się potrzeby, mnożą się wydatki a ceny wszystkiego poczynawszy od najmniejszych a skończywszy na największych rzeczach rosną z równą szybkością. Wydział przeto miał do walczenia z licznymi przeciwnościami na każdym kroku. A tak dobre chęci łamały się nieraz o nieprzewidywane zapory. Od Was Koledzy, zależy dalszy postęp Czytelni. Nie usuwać się od pracy dla niej, należeć do wydziału lub wspierać go zawsze i wszędzie — to waszym obowiązkiem.

Z przyjemnością notujemy na tém miejscu fakt świadczący, że poczucie wspólności istnieje między polską młodzieżą, że mimo oddalenia i różnych zaściankowych niechęci ducha kolejaństwa ożywia jęj

piersi. Koledzy Lwowscy odwiedzili nas w tym celu, aby zawiązać bliższe koleżeńskie stosunki, aby nas poznać i węzłem przyjaźni połączyć się z nami. Wydział starał się o serdeczne przyjęcie naszych gości. Że mu się to powiodło, Wam zawdzięcza i dziękuje za pomoc udzieloną w tym razie. Koledzy Lwowscy zaprosili nas do siebie lecz projektowana przez Wydział wycieczka nie mogła przyjść do skutku dla różnych przyczyn. Mamy przecie nadzieję że w tym roku będziemy mogli odwiedzić ich we Lwowie.

Pragnąc podnieść wieczorki literacko-muzyczne wypracował Wydział projekt utworzenia kółka literacko-muzykalnego stojącego po za Wydziałem a zostającego z nim w związku. Projekt ten przyjęty przez zebranie tygodniowe okazał się w wykonaniu niepraktycznym. Kółko złożone z kilkunastu kolegów zbyt liczne a przez to zbyt ociężałe nie mogło rozwinąć należycie swych sił zwłaszcza, że wielu kolegów mogących brać udział w wieczorkach, zupełnie lub w części się usunęło. Mimo to kilka wieczorków odbyło się bardzo dobrze zwłaszcza ten, w którym św. pam. Aleksander Chodecki raczył przyjąć udział. Nie omieszkaliśmy też wydział uczcić rocznicy uchwalenia konstytucji 3go Maja przez uroczysty obchód, w którym prócz Członków Czytelni przyjął udział Pan Bolesław Ładnowski, za co Wydział serdecznie mu dziękuje.

Do biblioteki naszej przybyła znaczna liczba nowych dzieł a świeżo zaprowadzony ład pomnożył jej wartość. Należy tu podziękować Prześwietnej Akademii nauk i umiejętności za dar swych nakładów jak również Wnym Profesorom Drowi Skoblowi i Drowi Zeissbergowi, Wnemu Wydawcy Karolowi Wildowi, Ungrowi i innym których wymienia sprawozdanie sekcji za łaskawie ofiarowane bibliotece książki.

Redakcye pism polskich i obcych nie omieszkają i w tém półroczu nadsyłać nam swe pisma bezpłatnie lub po zniżonych cenach, za co przesyłamy im szczerze Bóg zapłać z prozbą, aby i nadal wspierały Czytelnię.

A teraz niech nam będzie wolno wyrazić życzenie, aby nowy Wydział lepiej od nas zasłużył się Czy-

telni, aby potrafił doprowadzić ją do celu, uczynić czém być powinna. Niech przyszłe półrocze rozpocznie szereg lat pomyślnych i choć w części zasłuży na taką pamięć, jaką zostawiły po sobie owe lata wspomniane tak często. My uczyniliśmy, co było w naszej mocy. Daj Boże, żeby przeciwności, z którymi mieliśmy do walczenia przed nim usuwały się same.

Kraków w Październiku 1874 r.

W imieniu Wydziału:

Lesław Boroński,
sekretarz.

Kazimierz Bartoszewicz,
przewodniczący.

I. Odczyty i wieczorki literacko-muzykalne.

Za inicjatywą Wydziału utworzyło się kółko literacko-muzyczne złożone z członków Czytelni akademickiej mogących brać udział w wieczorkach literacko-muzykalnych. W myśl uchwały zgromadzenia tygodniowego objęło ono czynności odpowiedniej sekcji i urządziło 5 wieczorków na których odczytano następujące prace:

1. dnia 3 Maja 1873 r. kolega Lesław Boroński „Kilka słów o konstytucji 3 Maja.“
2. dnia 11 Maja t. r. kol. Stanisław Smoleński „O pojęciu miłości według Platona.“
3. dnia 18 Maja kol. Erazm Tarchalski „O Boskiej komedji Danta.“
4. dnia 8 Czerwca kol. Stefan Michałowski „O poezjach Heinego.“
5. dnia 15 Czerwca kol. Stanisław Grudziński odczytał wyjątek z własnego dramatu „Zaporoże“.

W części deklamacyjno-muzykalnej powyższych wieczorków brali udział PP. ś. p. Aleksander Chodecki i Bolesław Ładnowski, oraz koledzy: Bartoszewicz, Daum, Gawalewicz, Grudziński, Gwiazdomorski, Klobasa, Koli-tscher, Lelek, Mołczkowski, Sandecki, Tarchalski, J. Tarnawski, Wołowski, Wróblewski, Zieleniewski.

Za co kółko składa Im podziękowanie.

W imieniu kółka literacko-muzycznego

Józef Rosenblatt.

II. Biblioteka.

Ponieważ się okazało, że wiele kwitów pozostałych z dawniejszych półroczy nie można było zrealizować, już to dla nieczytelności podpisów, już to dla tego że miejsce pobytu dłużników nie było wiadomem, sekcya biblioteczna zajęła się spisaniem nowego katalogu, w którym dzieła zamieszczone na wspomnianych kwitach zostały opuszczone. Dawny podział na 4 działy historyczny, filozoficzny, beletrystyczny i zbiorowy został zatrzymany. Również zamieszczono w nowym katalogu dzieła które przybyły w liczbie 45 do biblioteki w ostatnim półroczu czy to z darów czy też z zakupna.

Według nowego spisu książek znajduje się w bibliotece dzieł 1328 a mianowicie:

w dziale	polskich	niemieckich	francuzkich	rosyjskich	czeskich	angielskich	włoskich	łacińskich	razem	tomów
I	213	28	23	2	—	—	—	5	271	345
II	284	50	26	3	—	2	—	5	370	420
III	454	79	22	—	1	2	1	3	562	795
IV	138	32	7	2	—	—	—	—	179	530
razem	1089	189	78	7	1	4	1	13	1382	2090

Obieg dzieł wynosił w ciągu półroczu ogółem 505 dzieł w 785 tomach.

Wydział składa podziękowanie za darowane bibliotece dzieła prócz wymienionym na początku sprawozdania Wnym Dr. A. Kremerowi, Dr. Obalińskiemu, Dr. Piętałkowi, T. Kucharskiemu, Szumanowi, Towarzystwom Wzajemnej pomocy uczniów uniwersytetu we Lwowie i Krakowie oraz kolegom: Bartoszewi-

czowi, Dworskiemu, Michałowskiemu, Rybotockiemu, Śleńdzińskiemu i Trugowi.

Zarazem dziękuje Wydział kol. Trugowi za pomoc przy układaniu katalogów, z którą chętnie pospieszył mimo że nie wchodził w skład Wydziału w tém półroczu.

Wilhelm Binder.

Wilhelm Dadlez.

Bolesław Marcoin.

III. Czasopisma.

Czasopisma nie oznaczone żadnym znakiem otrzymujemy bezpłatnie — oznaczone znakiem (*) za opłatą przesyłki pocztowej — (**) po niższej cenie — (***) po całkowitej.

- Cieszyn ***Gwiazdka Cieszyńska.
Zwiastun ewangeliczny.
Werdauskie wiadomości misyjne
dod. do Zwiastuna.
- Kraków Czas.
Kraj.
Przegląd polski.
Djabel.
- Lwów **Dziennik polski.
*Gazeta narodowa.
Gazeta Lwowska.
Tygodnik niedzielny.
**Przyjaciół domowy.
Czasopismo Towarzystwa aptek.
Przewodnik nauk. i literacki.
Słowo.
***Prawnik.
Szczutek.
- Lipsk ***Illustrierte Zeitung, wspólnie
z kol. Michałowskim.
- Poznań *Dziennik poznański.
*Kurjer poznański.
Wiarius.
**Tygodnik wielkopolski.

- Poznań** *Ziemiański.
Praga Mittheilungen des deutschen Juristen-Vereines in Prag.
 Verkehrs Zeitung.
Toruń Gazeta toruńska w darze od kol. Smoleńskiego.
Warszawa Gazeta polska.
 Gazeta warszawska.
 Wiek.
 Kurjer codzienny.
 Kurjer warszawski.
 Bluszcz.
 *Kłosy.
 Kronika rodzinna.
 Medycyna.
 Niwa.
 Opiekun domowy.
 Przegląd katolicki.
 **Tygodnik ilustrowany.
 Wędrowiec z dodatkiem podróży.
 Ekonomista.
 Biblioteka umiejętności lekarsk.
 *Gazeta sądowa.
 Korespondent tygodniowy dodat. do Gazet. warsz.
 Kolce w darze od kol. Bartoszewicza.
 Kurjer świąteczny.
Wiedeń Le messenger d'orient.
 Tages Presse.
 Osten w 2 egzempl.
 Reform.
 Gerichtshalle.
 *Gerichtszeitung.
 Lästerschule.
 Wehrzeitung.
 Bombe.
 Wiener Punsch.
Zurich Przyszłość.

Zestawienie.

Ogółem posiadała Czytelnia w ubiegłym półroczu
50 czasopism różnej treści, a mianowicie:

politycznych	16
belletrystycznych	16
lekarskich	2
prawniczych	5
przyrodniczych	1
ekonomicznych	6
religijnych	3
wojskowych	1
humorystycznych	8

Co do języka:

polskich	44
ruskich	1
niemieckich	12
francuzkich	1

Co do prenumeraty:

Za całkowitą opłatą	3
Po niższej cenie	4
Za opłatą przesyłki	6
Bezpłatnie	45

Baczyński Julian.

Jaworski Bolesław.

Jaworski Julian.

Kruszyński Stanisław.

Smoleński Stanisław.

IV. Stan kasy.

Dochod'y.

Półowa pozostałości z półroczu zimo- wego 187 ³ / ₄ r.	18	złr.	37 ¹ / ₂	cent.
Wkładki członków	121	„	68	„
Dochód z loteryi fantowej	240	„	—	„
Dochód z koncertu w ogrodzie strze- leckim	61	„	18	„
Dochód ze sprzedaży gazet	5	„	—	„
Dochody nadzwyczajne	82	„	64 ¹ / ₂	„
Razem	528	złr.	88	cent.

W y d a t k i.

Druk i zbroszowanie sprawozda- nia za półr. zim. 187 ³ / ₄ r.	18	złr.	10	cent.
Czynsz od 1szego marca do 1szego października 1874 r.	200	„	—	—
Prenumerata czasopism i kosztą przesyłki pocztowej	72	„	—	—
Biblioteka	29	„	77	„
Wynajęcie i strojenie fortepianu .	27	„	—	—
Koszta urządzenie wieczorku w ro- cznicę 3go maja	14	„	—	—
Wydatki sekretarskie	6	„	45	„
Wydatki gospodarskie	153	„	70 ¹ / ₂	„
Razem	521	złr.	2 ¹ / ₂	cent.

Z e s t a w i e n i e.

Dochody	528	złr.	88	cent.
Wydatki	521	„	2 ¹ / ₂	„
Pozostaje	7	złr.	85 ¹ / ₂	cent.

Zaległości członków w kwocie 74 złr. 75 cent.,
przekazuje się następnemu Wydziałowi do odebrania.

Fundusz żelazny.

Dawniej złożono w kasia oszczęd- ności	151	złr.	91	cent.
Półowa z pozostałości z półrocza zimowego 187 ³ / ₄	18	„	37 ¹ / ₂	„
Procent obliczony do 1ego Paździer- nika 1874 r.	16	„	70	„
Razem	186	złr.	98 ¹ / ₂	cent.

Edward Witkowski,
podskarbi.

V. Liczba członków.

Czytelnia liczyła w ubiegłym półroczu członków honorowych 18, członków zwyczajnych i nadzwyczajnych 126 a mianowicie:

Z wydziału prawniczego . . .	55
„ lekarskiego . . .	40
„ filozoficznego . . .	30
Z instytutu technicznego . . .	1
Razem 126	

Dwudziestu ośmiu członków na własne ich żądanie uwolnił Wydział od całkowitej lub częściowej wkładki.

Ze znizenia ceny książek w księgarni Wgo Friedleina korzystało 8 kolegów.

Członkowie honorowi.

Wny	Abłamowicz Stanisław.	
Wny	Prof. Dr. Alth Alojzy.	
Wny	Prof. Dr. Bratranek Tomasz.	
Wny	Ks. Dr. Chelmecki Jan.	
Wny	Filasiewicz Hilary b. przewodniczący czyteln.	
Wny	Jabłoński Stanisław doktd. med. b. prezes.	
Wny	Prof. Dr. Jakubowski Maciej.	
Wny	Prof. Dr. Karliński Franciszek.	
Wny	Prof. Dr. Łepkowski Józef.	
Wny	Dr. Merunowicz Józef b. przewodniczący czyteln.	
Wny	Pareński Teodor.	dtto.
Wny	Pawlikowski Mieczysław.	
Wny	Doc. Dr. Rasp Karol.	
Wny	Prof. Dr. Skiba Edward.	
Wny	Prof. Dr. Zakrzewski Wincenty.	
Wny	Prof. Dr. Zatorski Maksymilian.	
Wny	Doc. Dr. Ziemia Teofil.	
Wny	Żółtowski Ignacy.	

Członkowie zwyczajni i nadzwyczajni.

Uczniowie wydziału prawa i administracji.

Adamski Roman.	Malec Julian.
Binder Wilhelm.	Neuman Karol.
Boroński Lesław.	Paszkowski Franciszek.
Brzeziński Józef.	Pawlas Tytus.
Chwalibogowski Wład.	Peszkowski Bronisław.
Chrzęszczyński Wład.	Peszkowski Władysław.
Chojecki Michał.	Peterek Ferdynand.
Dandlez Wilhelm.	Pirożek.
Dańczak Gustaw.	Radomyski Józef.
Dobija Antoni.	Ripper Franciszek.
Dobrowolski Bronisław.	Rogowski Walery.
Erbes Józef.	Rosenblatt Józef.
Feintuch Henryk.	Rudzki Julian.
Furgalski Antoni.	Rutkowski Karol.
Gach Józef.	Schoen Henryk.
Golik Bartłomiej.	Schneyder Edward.
Gorączko Marcei.	Sokołowski Henryk.
Grodecki Franciszek.	Stokłosiński Tadeusz.
Grzybowski Władysław.	Siwiec
Homolacz Juliusz.	Szyszyłowicz Mieczysław.
Jabłoński Mieczysław.	Tarchalski Erazm.
Lasko.	Wachała Jakób.
Majewski Władysław.	Wydrychiewicz Bronisław.
Markiewicz Dominik.	Wyrobisz Tadeusz.
Matusiński Teofil.	Zapałowicz Hugo.
Marcion Bolesław.	Zelek
Mendelsburg Leon.	Zieleniewski Stanisław.
Merkł Kazimierz.	Znamirowski.

Uczniowie wydziału lekarskiego.

Balicki Stanisław.	Dworski Tadeusz.
Bobkiewicz Henryk.	Galusiński Antoni.
Boczkowski Tadeusz.	Grodecki Franciszek.
Bogdanik Józef.	Gwiazdomorski Jan.
Brożyński Stanisław.	Glück.
Brudziński Ludwik.	Jaworski Bolesław.
Dubanowicz . . .	Kosterkiewicz.

Kwieciński Maciej.	Rybotycki Mikołaj.
Lachowicz Zdzisław.	Sliwiński Michał.
Laskowski Ryszard.	Sopiński Ignacy.
Łotoczko Emeryk.	Spirydowicz Antoni.
Łukaszewicz Zygmunt.	Świątek Wincenty.
Mołczkowski Dionizy.	Szpilman Józef.
Morawski Szymon.	Tarchalski Józef.
Musiałowicz Kazimierz.	Tarnawski Apolinary.
Musiał.	Trug Alojzy.
Olkiszewski.	Witkowski Edward.
Perski Rajmund.	Wyszatycki Franciszek.
Pizar Antoni.	Zakrzewski Stefan.
Podgimski Jan.	Zwoliński Maciej.
Rosenblatt Emanuel.	

Uczniowie Wydziału filozoficznego.

Andrycz Kazimierz.	Krzyżanowski Julian.
Baczyński Julian.	Michałowski Stefan.
Bartoszewicz Kazimierz.	Madrzecki.
Balon Józef.	Milieski Kazimierz.
Borek.	Niemojowski.
Chmiółek Jan.	Piechowski Stanisław.
Cygnarowicz.	Przybylski.
Dziurzyński Jan.	Smoleński Stanisław.
Feichtinger Józef.	Szeliski A.
Fox Franciszek.	Szydłowski.
Jaworski Julian.	Tyl Józef.
Jaworski Walery.	Wieluch Jan.
Kronhelm Juliusz.	Wilusz Kazimierz.
Kruszyński Stanisław.	Wróbel Walenty.
Krzyżanowski Kazimierz.	Wróblewski Hugo.

Uczniowie inst. techn.

Bielik Józef.

W ciągu półrocza zmarł Aleksander Ostrowski uczeń II r. medycyny, Członek Czytelni i weteran sprawy narodowej, który używał powszechnego szacunku między kolegami i zostawił głęboki żal po sobie. Cześć Jego pamięci!

VI. Zarząd Czytelni.

Kurator W. P. Prof. Dr. Maksymilian Zatorski.

S k ł a d W y d z i a ł u:

Kazimierz Bartoszewicz
przewodniczący.

Józef Rosenblatt
zastępca przewodniczącego.

Lesław Borowski
sekretarz.

Edward Witkowski
podskarbi.

Członkowie Wydziału:

Baczyński Julian.
Binder Wilhelm.
Boczkowski Tadeusz.
Dandlez Wilhelm.
Dworski Tadeusz.
Feintuch Henryk.
Jaworski Bolesław.
Jaworski Julian.
Kruszyński Stanisław.
Marcoin Bolesław.
Smoleński Stanisław.

WIEROSZ

na przyjęcie Lwowskich akademików

wyłoszony w Czytelni akad. w Krakowie
przez St. G.

Choć oddaleni — uczuciem bliscy,
Bo los nas wszędzie gnębi jednaki.
Jedną niedolą pędzeni wszyscy,
Jak z gniazd wygnane płyniemy ptaki.
Gdy jak ogniwa w pasmie rozdartem
Na krótką chwilę zchodzimy się wraz —
Bracia Lwowiacy sercem otwartem,
Przyjazną dłonią, witamy Was!

Ale w tak smutnej narodu dobie,
Kiedy nas ciężkie dotknęły losy,
Gdy wszystkie serca w jednej żalobie,
I jedną skargę ślemy w niebiosy;
Dziś się oddawać żywěj radości,
Cieszyć się społem dzisiaj nie czas,
A więc nadzieją lepszėj przyszłości,
I wiarą w przyszłość witamy Was!

Zbyt ściśle węzły łączą nas wzajem,
Choć nas na tyle części rozdarto,
I wszędzie Polska rodzinnym krajem
Nad Wisłą, Niemnem, Dnieprem i Wartą.
O nasze piersi wróg kopie kruszy —
Nasze dlań serca twarde jak glaz;
Więc tą niezłomną potęgą duszy,
Gorącym sercem witamy Was!

O wierzmy, bracia! wierzmy gorąco,
Że gdy się wszyscy weźmiem za ręce,
Wszystkie się plany wrogów roztrąca
I będzie koniec narodu męce.
Bładością trwogi wróg się okryje,
Kiedy działania zbliży się czas —
Tu w naszych sercach — ojczyzna żyje;
I tym okrzykiem witamy Was!